

Richtlijnen voor het vergunnen van zonnepanelen op monumenten en op panden in beschermde gezichten

Onderstaande richtlijnen worden toegepast bij uitvoering van de welstandsnota bij advisering door de erfgoedcommissie van de gemeente Oirschot.

Begrippen:

- Erfgoedcommissie: de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit en Erfgoed, die is ingesteld door de gemeente Oirschot op basis van de Bouwverordening en de Welstandsnota
- Zonnepanelen: zonnepanelen, PV-panelen, zonnecollectoren en/of zonneboilers.

Richtlijnen voor advisering over zonnepanelen

- o **Uitgangspunt:**
De gemeente voert voor zonnepanelen in het zicht hetzelfde beleid voor monumenten als voor overige panden binnen beschermde gezichten. Daarmee kunnen zonnepanelen ook op niet-monumenten binnen beschermde gezichten worden toegestaan als een zorgvuldig afgewogen ontwerp geen onevenredige visuele verstoring betekent voor het dorpsgezicht.
- o Allereerst wordt de aanvrager geadviseerd om zonnepanelen uit het zicht te plaatsen op een niet-monumentaal bijgebouw of op het achtererf.
- o Als dat niet kan, wordt in het algemeen bij monumenten positief geadviseerd over zonnepanelen die
  - uit het zicht liggen,
  - geen aantasting vormen van waardevolle onderdelen en
  - zorgvuldig op het dak worden aangebracht.
- o Alternatieven indien plaatsing op het monument niet mogelijk is:
  - Wanneer plaatsen op eigen dak of terrein niet kan, is er vaak een mogelijkheid om via een energiecoöperatie gebruik te maken van elektriciteit die in de buurt wordt opgewekt.
  - Eigenaren van monumenten wordt geadviseerd aan een zonneproject zoals Kriekampen deel te nemen.
- o Op plaatsen waar zonnepanelen in het zicht worden voorgesteld, is niet langer zichtbaarheid het beslissende criterium, maar wel de mate waarin het beeld van het monument eventueel wordt verstoord. Daardoor kan vaker positief geadviseerd worden over zonnepanelen die zichtbaar zijn vanaf publiek toegankelijk gebied.
- o Bij monumenten wordt positief geadviseerd over zonnepanelen die uit het zicht liggen en geen aantasting vormen van waardevolle onderdelen van het monument en zorgvuldig op het dak worden aangebracht.
- o Voorwaarde voor een positief advies voor zonnepanelen in het zicht is onder meer:
  - Er is een zorgvuldig afgewogen plan.
  - Er mag geen sprake zijn van een ernstige visuele verstoring.
  - Bouwkundig moet de bestaande dakconstructie de zonnepanelen kunnen dragen. Dit betekent een beoordeling van de bestaande dakconstructie. Het verbeteren van de dakconstructie om panelen te kunnen leggen kan dan betekenen dat de aanvraag niet kan worden vergund omdat dit voor het in stand houden van het monument niet noodzakelijk is.
  - Zonneleien en zonnepannen kunnen in beginsel niet worden toegepast, wanneer dit ten koste gaat van historisch materiaal, en gelet op de mogelijke visuele verstoring.
  - Voor de brandveiligheid geldt dat de zonnepanelen-installatie door een ter zake deskundig bedrijf moet worden aangebracht. Bij de aanvraag om de vergunning dient informatie over het bedrijf te worden overgelegd. De gemeente wil de deskundigheid kunnen beoordelen.

Randvoorwaarden:

1. Alternatieven elders op het perceel of uit het zicht zijn afgewogen en leveren geen rendabele installatie op.
2. De energieopwekking is ten bate van het eigen (monumentale) pand en er wordt geen cultuurhistorisch waardevol groen gekapt om de bezonning te verbeteren.
3. Er is een zorgvuldig ontworpen plan voor het aanbrengen van de zonnepanelen, zodat er geen sprake is van een onevenredige visuele verstoring van het monument of zijn omgeving. Dit blijkt onder meer uit:

- a. historische dakelementen of opbouwen (schoorstenen, dakkapellen, decoraties, etc.) worden behouden;
- b. de panelen worden in een rechthoekig en regelmatig geordend plan gelegd (legplan) dat ondergeschikt blijft aan de hoofdvorm van het dak en de daarop aanwezige elementen;
- c. de panelen hebben een zoveel mogelijk op de aard en kleur van het dak afgestemde kleur, zonder hinderlijke patronen of opvallende randen;
- d. maximeren van de opbrengst (aantal panelen of keuze dakvlak) mag niet ten koste gaan van de monumentale waarden.
- e. Voor bijzondere daken, voor panden in beschermde stads- en dorpsgezichten, historische buitenplaatsen en complexen gelden specifieke uitgangspunten. De mogelijkheden voor zonnepanelen zijn daar beperkter.

Vastgesteld in de openbare vergadering van de gemeenteraad van Oirschot van 28 februari 2023,

De gemeenteraad,

*Maaïke Mesdag, plv.,
griffier*

*Judith Keijzers-Verschelling,
voorzitter*